

EKOLOGICKÉ CENTRUM MOST
PRO KRUŠNOHOŘÍ

Výroční zpráva za rok 2010

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří je přidruženým členem Sítě ekologických poraden STEP

Motto:

„Je naším cílem nejenom podávat objektivní informace, týkající se životního prostředí, fungovat jako prostředník při hlášení podnětů a stížností, připravovat odborné projekty v oblasti životního prostředí, zabývat se vlastní publikační činností, ale také v lidech probouzet zájem a starost o životní prostředí nabídkou nejrůznějších akcí a především ekologickou výchovou motivovat děti, žáky a studenty k přemýšlení o důsledcích nešetrného chování k přírodě a informovat je o možnosti nápravy, která záleží na každém jedinci“.

Vážený přítel,

v souvislosti s předkládanou výroční zprávou Ekologického centra Most pro Krušnohoří (ECM) za rok 2010 mi dovoluji, abych při této příležitosti připomněla, že ECM v roce 2010 završilo 10 let své existence. ECM za 10 let svého působení vykonalo významný „kus práce“ v oblasti monitorování stavu ovzduší, informovanosti veřejnosti, institucí, podniků, organizací o kvalitě ovzduší, rozptylových podmínkách, smogu a jeho příčinách atd. Významně přispělo ke zlepšení komunikace průmyslových podniků, státní správy a veřejnosti a sehrálo nezanedbatelnou roli v regionální i přeshraniční problematice ochrany životního prostředí.

ECM zpracovalo řadu publikací, letáčků, vyhlásilo mnoho soutěží, anket a kampaní, týkajících se životního prostředí a především se významnou měrou podílelo na ekologické výchově dětí i dospělých v regionu. ECM předložilo a realizovalo řadu návrhů projektů, soutěžilo ve výběrových řízeních, ucházelo se o dotace z fondů MŽP či o dotace města Mostu nebo Ústeckého kraje. Mnoho projektů také zdárně realizovalo.

Jako přidružený člen Sítě ekologických poraden České republiky ECM dbalo a dbá na monitorování a kvalitu práce ekoporadců, kteří zodpověděli za dobu působení ECM více jak 9000 dotazů nejen z oblasti ovzduší, ale také v oblasti odpadů, zeleně, vzdělávání, vody, zvířat, ochrany přírody, spotřebitelství, dopravy atd.

I v současnosti je ECM (spolu s detašovaným pracovištěm v Kralupech nad Vltavou) napojením na dispečinky výrobních podniků a předáváním informací o nestandardních stavech veřejnosti spolu s přístupem k aktuálním hodnotám měřicích stanic imisního monitoringu v regionu jedinými svého druhu v České republice a dokazuje, že spolupráce mezi podniky, veřejností a veřejnou správou je nejen možná, ale také pro účinnější komunikaci na tomto poli přínosná.

Pokládám za velmi důležité poděkovat všem podnikům a organizacím, které at' už finanční formou či poskytnutím svých údajů činnost ECM po celou dobu 10 let nebo i dobu kratší podporovaly a podporují i nadále.

Nezbývá než popřát ECM do dalších let mnoho úspěchů v jeho práci, neustále se zvyšující zájem veřejnosti o životní prostředí a tím i o komunikaci s ECM, kvalitní ekoporadce, dostatek nápadů na dobré projekty a sil na jejich realizaci a také vstřícnost ze strany podniků, které jeho činnost po celou dobu podporují.

*Ing. Milena Vágnerová
vedoucí Ekologického centra*

Obsah

- 1. Poslání Ekologického centra Most pro Krušnohoří**
- 2. Místo působení**
- 3. Přehled služeb**
 - 3.1 Monitoring kvality ovzduší a vody
 - 3.2 Komunikace s průmyslem
 - 3.3 Osvětová činnost
 - 3.3.1 Tiskové zprávy
 - 3.3.2 Zpravodaj
 - 3.3.3 Výukové programy
 - 3.3.4 Půjčování knih a videokazet, prodej publikací
 - 3.3.5 Odborné semináře
 - 3.4 Ekoporadenská činnost
 - 3.4.1 Nástroje
 - 3.4.2 Dotazy
 - 3.4.3 Stížnosti
 - 3.4.4 Zvyšování úrovně poskytovaných služeb
- 4. Nejdůležitější události v roce 2010**
- 5. Rok 2010 v číslech**
- 6. Partnerství a regionální spolupráce**
 - 6.1 Síť ekologických poraden České republiky
 - 6.2 Euroregion Krušnohoří/Erzgebirge
 - 6.3 Hospodářská a sociální rada Mostecká
- 7. Zapojení do výzkumu**
- 8. Financování**

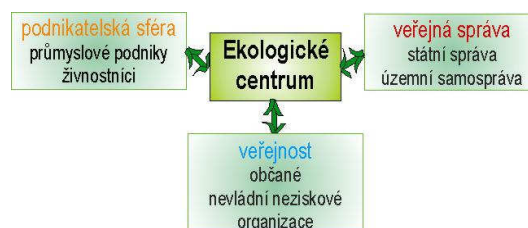
1. Poslání Ekologického centra Most pro Krušnohoří

Ekologické centrum Most pro Krušnohoří (dále jen ECM) funguje jako veřejné informační středisko o životním prostředí od 3.července 2000. Dne 2. října 2006 rozšířilo svoji působnost do Středočeského kraje založením Ekologického centra Kralupy nad Vltavou. Obě ekocentra jsou samostatným odborným útvarům Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s.

Posláním ECM je:

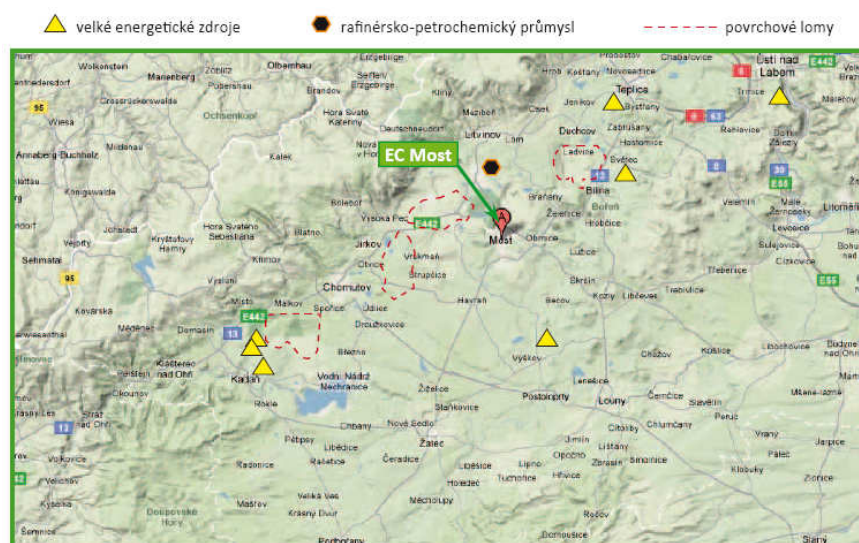
- zajišťovat aktivní přístup k informacím o životním prostředí
- vytvářet platformu pro výměnu názorů a odbourávat pomyslné komunikační bariéry mezi veřejností, orgány veřejné správy a průmyslovými podniky v problematice ochrany životního prostředí
- napomáhat přenosu informací v případě mimořádných situací majících charakter ekologických škod a havárií
- přispívat vlastními projekty k rozšíření nabídky environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
- poskytovat dostupné bezplatné poradenství v oblasti komunální ochrany životního prostředí a ekospotřebitelství pro širokou veřejnost
- podílet se na řešení přeshraničních problémů v rámci Euroregionu Krušnohoří/Erzgebirge

ECM by mělo a také je příkladem otevřené komunikace mezi průmyslovými podniky, veřejnou správou a veřejností, včetně sdělovacích prostředků a nevládních organizací.

2. Místo působení

ECM sídlí v budově Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s. v Mostě. V oblasti jeho působení se nachází 7 velkých energetických zdrojů, rafinérsko-petrochemický průmysl a 4 povrchové lomy hnědého uhlí. Proto se ECM svými aktivitami zejména zaměřuje na problematiku monitoringu a ochrany životního prostředí v této oblasti. Sice zde došlo díky např. novým technologiím spalování uhlí a odsíření spalin k významnému zlepšení stavu, ale region stále patří mezi nejvíce imisně zatížené regiony České republiky.

3. Přehled služeb

3.1 Monitoring kvality ovzduší a vody

Mezi hlavní činnosti ECM patří sledování aktuální imisní situace. Od roku 2000 má ECM online přístup k měřicím stanicím v regionech Most, Chomutov, Teplice a Louny.

Měřicí stanice:

- stacionární měřicí stanice na území Mostecka, Chomutovska, Teplicka a Lounska

Provozovatelé měřicích stanic a současně poskytovatelé dat jsou:

- Český hydrometeorologický ústav
- Zdravotní ústav Most, Teplice
- ČEZ, a.s.

V současné době je v provozu následujících 14 měřicích stanic:

měřicí stanice	provozovatel	stav
Chomutov ZÚ	Zdravotní ústav Chomutov	stanice zrušena
Chomutov ČHMÚ	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Měděnec	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Tušimice	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Fláje	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice zrušena
Most ČHMÚ	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Most ZÚ	Zdravotní ústav Most	stanice v provozu
Rudolice	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Litvínov	Zdravotní ústav Most	stanice v provozu
Lom	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Meziboří	Zdravotní ústav Most	stanice zrušena
Bílina	Zdravotní ústav Teplice	stanice zrušena
Teplice ZÚ	Zdravotní ústav Teplice	stanice v provozu
Krupka	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Teplice ČHMÚ	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice v provozu
Všechlapy	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice zrušena
Blažim	ČEZ	stanice v provozu
Počerady	ČEZ	stanice v provozu
Výškov	ČEZ	stanice v provozu
Louny	ČHMÚ Ústí n.L.	stanice zrušena

Sledované veličiny:

- SO₂, NO₂, NO, NO_x, H₂S, O₃, PM₁₀, CO, aromatické uhlovodíky (benzen) směr a rychlost větru, rozptylové podmínky, biometeorologická předpověď

Rozsah měřených veličin se na každé měřicí stanici liší. Největší rozsah měření provádějí stanice ČHMÚ; naopak na měřicích stanicích ČEZ je sledována pouze hodnota PM₁₀. V roce 2010 rovněž došlo z ekonomických důvodů s účinností od 01.03.2010 ke zredukování provozu měřicí stanice ZÚ v Mostě, kdy z původního rozsahu měřených veličin nadále zůstane v provozu pouze analyzátor PM₁₀ (měření polévatého prachu) a stále budou prováděny odběry celkové polévaté prašnosti na stanovení těžkých kovů.

Četnost stahování dat:

- každé 3 hodiny, v případě překročení limitů škodlivin v ovzduší frekvence každou hodinu. Výsledky jsou současně aktualizovány na internetových stránkách ECM

Výstupy ze zpracování dat:

- průměrné hodinové, denní, týdenní a měsíční koncentrace škodlivin v ovzduší – publikováno v grafické a tabulkové podobě na internetu
- zasílání ročních, měsíčních, týdenních či denních zpráv o kvalitě ovzduší, rozptylových podmínkách atd., včetně komentářů v elektronické podobě.

Vedle uveřejnění imisní situace v grafické podobě na webových stránkách ECM jsou aktuální hodnoty znečištění ovzduší současně prezentovány formou tzv. indexů kvality ovzduší, které jsou pro veřejnost snadno pochopitelné (barevné zobrazení jednotlivých stavů kvality ovzduší).

Informace o aktuální imisní situaci jsou poskytovány především telefonicky – k dispozici je **bezplatná linka Zelený telefon 800 195 342**. Aktuální informace o stavu ovzduší zajímá veřejnost a mateřské školy. Mimo informace o stavu ovzduší dostává veřejnost i doporučení pro rizikové skupiny v případě zvýšení koncentrace škodlivin.

Imisní data z mosteckých stanic jsou každý týden vyhodnocována a v podobě tabulky s krátkým slovním komentářem zasílána Deníku Mostecka, Homéru. V případě překročení přípustných limitů je informace zveřejněna na webových stránkách ECM a jsou operativně informována média, odbor životního prostředí Statutárního města Mostu a Městského úřadu v Teplicích, Rádio Most a také veřejnost, která projevila zájem být informována elektronickou cestou.

Informace o stavu ovzduší a případně vyhlášení signálů upozornění a regulace je uveřejněna na webových stránkách ECM.

Vedle aktuální imisní situace ECM vyhodnocuje i dlouhodobé trendy vývoje znečištění. O toto hodnocení mají zájem městské úřady a průmyslové podniky.

ECM provádí také zpětné vyhodnocení čistoty ovzduší za rok či uplynulý měsíc. Pro každou škodlivinu je vytvořen jednak graf s průběhem denních průměrných hodnot, jednak graf s průběhem půlhodinových průměrných hodnot, u nichž bylo navíc provedeno statistické vyhodnocení četností překročení 24-hodinových limitů.

Novelizací tzv. smogové vyhlášky č. 553/2002 Sb., která stanovuje zvláštní imisní limity pro znečišťující látky oxid dusičitý, oxid siřičitý a přízemní ozón, v 11/2009 byl stanoven zvláštní imisní limit pro jemné prachové částice PM₁₀. V prosinci roku 2010 byl poprvé v historii České republiky vyhlášen signál upozornění a také regulace a to pro suspendované částice PM₁₀. Vzhledem k tomu, že signál regulace již nebyl vyhlášen v Ústeckém kraji po dlouhou dobu, zaznamenalo ECM značný zájem médií i veřejnosti o tuto událost.

Prostřednictvím společnosti Povodí Ohře má ECM přístup k datům o aktuálních průtocích na vybraných profilech řeky Bíliny. Data jsou ECM zpracována do grafické podoby a publikována na webových stránkách.

3.2 Komunikace s průmyslem

Mezi nejvýznamnější zdroje znečištění ovzduší už zdaleka nepatří pouze průmysl a energetika. Ukazuje se, že podíl vlivu dopravy a lokálních topenišť vzrůstá, na rozdíl od vlivu velkých a středních zdrojů znečištění, které prošly ekologizací a na které jsou kladeny čím dál tím přísnější požadavky. Blízkost rafinérie a chemických podniků má ve vztahu k ovzduší svá specifika. Proto ECM zpřístupňuje informace o nestandardních událostech v těchto podnicích nejširší veřejnosti bezprostředně poté, co k podobné události dojde. Informace jsou operativně uveřejněny na webových stránkách ECM a slouží ekoporadcům jako jeden z podkladů pro informování obyvatel, případně při řešení stížností. ECM komunikuje s dispečinkou průmyslových podniků, využívá online data z měřicích stanic čistoty ovzduší a v případě potřeby může na místo vyslat vlastní mobilní monitorovací jednotku - mobilní měřicí vůz HORIBA.

O nestandardních událostech je rovněž informována saská strana. ECM tak zastává významnou roli v přeshraničním informování o životním prostředí.

V roce 2010 ECM informovalo celkem o 248 nestandardních událostech.

3.3 Osvětová činnost

3.3.1 Tiskové zprávy

ECM v průběhu roku vydalo celkem 28 tiskových zpráv či článků, které byl rozeslány médiím - Mosteckému deníku, Mosteckým listům, novinám Radnice a týdeníku Homér, případně uveřejněny na webových stránkách ECM a týkaly se např. ekologické výchovy, problematiky prachových částic PM₁₀, znečištění Mračného potoka ropnými látkami, ale také školních pomůcek s ohledem na jejich výběr z hlediska nezávadnosti pro zdraví dětí. V Mosteckých listech je již pravidlem zasílání příspěvku do rubriky EKOSLOUPEK např. na téma poradenství ECM v programu Zelená úsporám či správnému nakládání s použitými články a bateriemi.

Komunikace s médii je nezbytnou součástí práce ECM a probíhá nejen ze strany ECM pravidelným zasílám zpráv či upozornění na aktuální témata, ale také ze strany médií, které oslovují ECM s žádostmi o stanoviska či vysvětlení; tak tomu bylo i v měsíci prosinci 2010 při opakovaném signálu upozornění a poté i signálu regulace pro prachové částice PM₁₀.

3.3.2 Zpravodaj

V roce 2010 bylo po roční pauze obnoveno vydávání Zpravodaje ECM a to v elektronické formě. Obsahuje sekci aktuality, ekoporadenskou linku, informaci o programu Zelená úsporám, znečištění ovzduší, dění v průmyslu, zajímavé odkazy z Mosteckého deníku, sekci věnovanou školám, kalendář zajímavých tipů na akce a informaci, na čem ECM právě pracuje. Zpravodaj je rozeslán organizacím, podnikům, školám i veřejnosti, která o jeho zasílání projevila zájem.

3.3.3 Výukové programy

ECM v roce 2010 opět nabízelo a realizovalo výukové programy. Mezi ty oblíbené patří semináře „Chemie a životní prostředí“ a „Zelené nakupování.“ Semináře kladou důraz na učení prožitkem a žáci si při nich nově získané poznatky ihned vyzkouší v poutavých aktivitách. Je zřejmé, že ekologie není černobílá a neodmyslitelně k ní patří také diskuze a kritický úsudek. Svou schopnost argumentovat na ekologické téma mohou žáci prověřit v debatách, které jsou součástí seminářů.

Výukový program je podle věku žáků rozdělen na dva bloky. Žáci 7.-9. tříd se na 90 minut stanou „*Experty na životní prostředí*“, zatímco středoškoláci budou srovnávat životní cykly výrobků z umělých a přírodních materiálů (blok „*Bavlna nebo PES*“). Vzhledem k finanční podpoře UNIPETROLU RPA, s.r.o. ECM realizovalo v průběhu listopadu a prosince 2010 celkem 40 bezplatných výukových seminářů "Chemie a životní prostředí"

a "Bavlna nebo PES", kterých se zúčastnilo celkem 777 žáků a studentů. Další 4 semináře byly realizovány

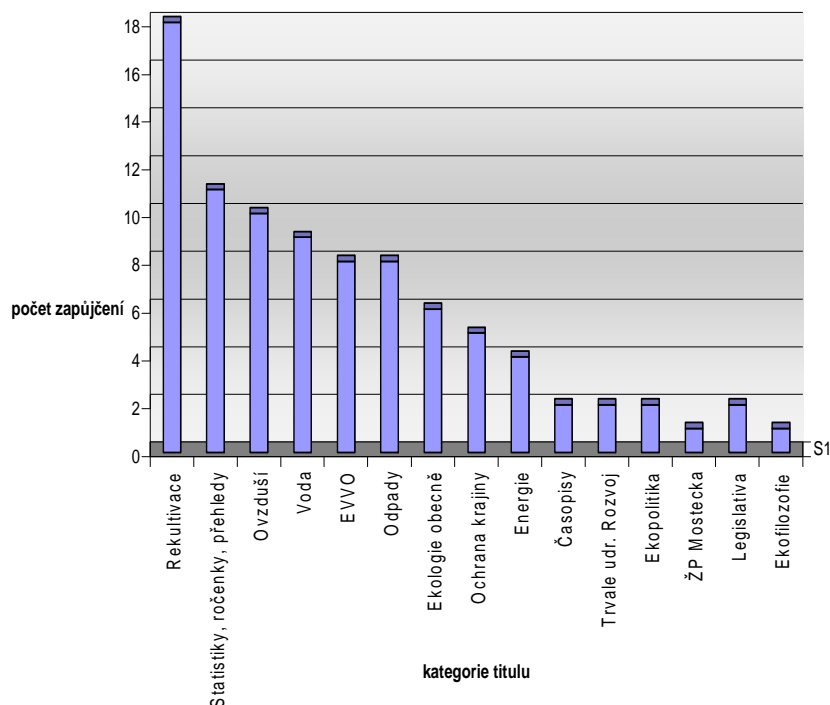
s příspěvkem školy. Seminář „Zelené nakupování“ se pak orientuje na značení výrobků a udržitelnou spotřebu. Žáci a studenti se prostřednictvím her dovídají nejen o ekoznačce, ale také o uvědomělé spotřebě, životním cyklu výrobku a některých mýtech, které se ohledně ekologicky šetrných výrobků mohou šířit. Semináře byly realizovány dva.

3.3.4 Půjčování knih a videokazet, prodej publikací

Mimo telefonické, elektronické či osobní konzultace je veřejnosti je k dispozici také odborná literatura, kterou je ECM vybaveno a ze které čerpá informace při zpracování odborných zpráv

nebo pro zodpovídání nejrůznějších dotazů. V roce 2010 bylo zapůjčeno celkem 89 publikací. Přehled kategorií témat uvádí následující graf:

Přehled počtu a kategorie publikace zapůjčené v ECM v roce 2010

Z grafu vyplývá, že největší zájem je o odbornou literaturu z oblasti rekultivace, poté z oblasti statistiky/ročenek a dále ovzduší. Mimo publikací v tištěné formě lze v ECM zapůjčit videokazety z videotéky MŽP, DVD a CD –ROMy. ECM na webových stránkách nabízí mimo jiné i vlastní publikace jako např. AKTA U - Po stopách uhlí a záhadných únosů žab, Poznej vetřelce aneb pátrání po invazních druzích(nejen) v Mostě, Životní prostředí Mostecka a CD-ROM Chemie a životní prostředí. Zdarma jsou k dispozici brožury Most-čisté město, Máme to vychytané, Zelený rádce a další materiály s ekologickou tematikou.

3.3.5 Odborné semináře

V roce 2010 byly zorganizovány pro veřejnost 2 semináře (05 a 06/2010) zaměřené na program Zelená úsporám. Obsahem semináře byly především informace o podpoře úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů energie v obytných budovách.

3.4 Ekoporadenská činnost

3.4.1 Nástroje

■ Zelený telefon

Bezplatná telefonní linka **800 195 342** byla uvedena do provozu 1. října 2000. Na linku lze volat každý všední den od 6 do 22 hodin. Zelený telefon slouží především k poskytování aktuálních informací o stavu životního prostředí (jako např. o čistotě ovzduší), dále k příjmu hlášení, poznatků či stížností obyvatel (jako např. hluk či pachová zátěž apod.), k poradenství v oblasti legislativních záležitostí

(jako např. možnost kácení dřevin apod.) a v neposlední řadě též k poradenství v oblasti ekospotřebitelství.

■ **Osobní konzultace – doplněno knihovnou a videotékou**

■ **Elektronická komunikace:**

- e-mail
- Skype
- Facebook

Facebook je rozsáhlý společenský webový systém sloužící hlavně k tvorbě sociálních sítí, komunikaci mezi uživateli, sdílení multimediálních dat, udržování vztahů a zábavě.

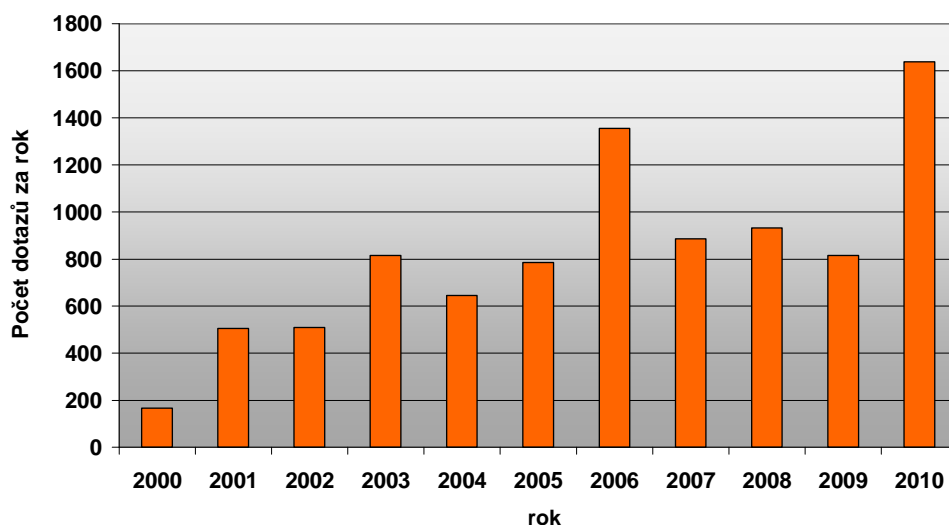
V létě 2010 byla s cílem zatraktivnit způsob komunikace ECM s veřejností - především pak mladými lidmi - vytvořena stránka přímo s názvem Ekologické centrum Most.

- **Provozování internetových stránek – sekce Zelený rádce**
- **Publikování článků a tiskových zpráv v regionálních médiích**
- **Vydávávání neperiodických a periodických publikací**

3.4.2 Dotazy

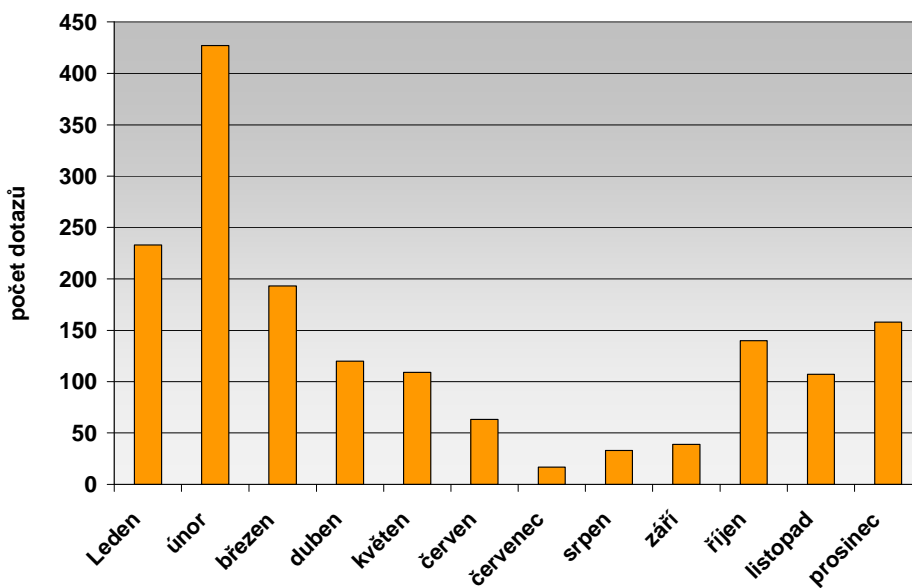
V roce 2010 ECM zodpovědělo rekordních **1639 dotazů**, což je nejvyšší počet dotazů za 10 let jeho činnosti a více jak dvojnásobné množství oproti roku předcházejícímu, kdy bylo dotazů celkem 815, jak je patrné z následujícího grafu:

Přehled vývoje počtu dotazů ECM za období 2000 až 2010

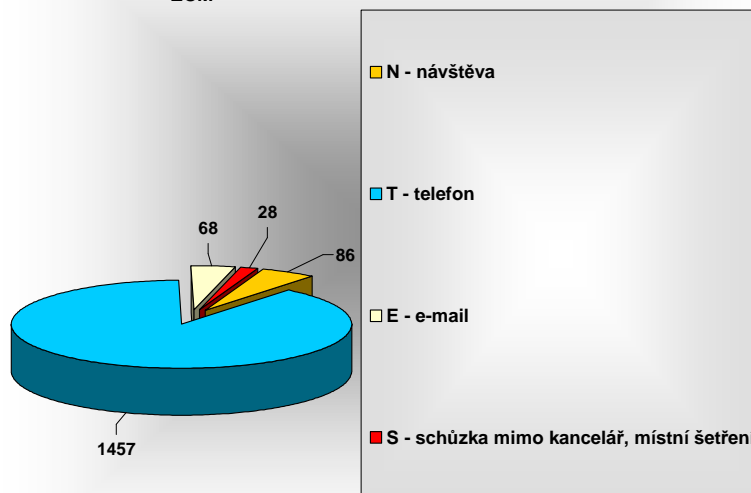

Z dalšího grafu je pak patrné, že nejvyšší počet dotazů v roce 2010 byl v měsíci únoru (425) a poté lednu (225), tedy v měsících zimních, kdy je častější výskyt inverzního charakteru počasí, který vyvolává v obyvatelstvu obavy, a proto častěji volají na zelený telefon s dotazy na aktuální stav počasí. Z celkového počtu dotazů 1639 bylo 1457 dotazů položeno telefonicky a 1455 se jich týkalo stavu ovzduší; tj. 88,8 %.

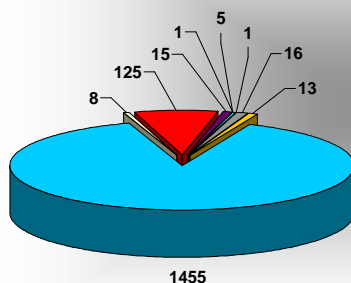
Přehled počtu dotazů ECM v jednotlivých měsících roku 2010

Přehled dotazů za rok 2010 dle formy kontaktu ECM

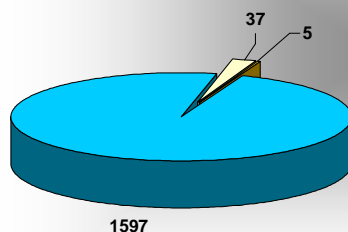

Přehled dotazů za rok 2010
dle tématu
ECM

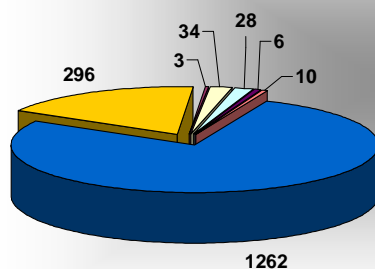
- OP - Příroda, krajina, rostliny, živočichové
- VZ - Ovzduší, hluk, světelné znečištění
- VO - Voda
- EN - Energie, ochrana klimatu, stavitelství
- OD - Odpady
- DO - Doprava, cyklostezky, turistika
- ZE - Zemědělství, zahrádkářství
- ZP - Životní prostředí obecně, stav složek
- OS - Ostatní

Přehled dotazů za rok 2010
dle typu poradenství
ECM

- Z - zprostředkování
- I - poskytnutí informace
- A - analýza, posudek

Přehled dotazů za rok 2010
dle typu klienta
ECM

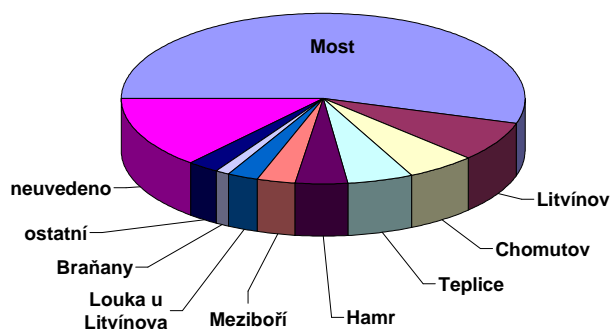
- O - občan
- E - expert, odborník
- P - podnikatel, firma
- U - úřad, úředník, veřejná instituce
- N - nevládní organizace
- M - zástupce médií
- V - škola, učitel

Na základě výše uvedené grafické analýzy dotazů ECM za rok 2010 lze konstatovat následující:

- 94,3 % dotazů bylo zodpovězeno telefonickou formou kontaktu
- 88,8 % dotazů se týkalo tématu ovzduší
- 97,4 % dotazů bylo řešeno poradenstvím typu – poskytnutí informace
- 77,0% dotazů bylo položeno ze strany škol či učitelů (mateřských škol) 18 % dotazů bylo položeno občany

Při analýze dotazů z hlediska místa bydliště tazatelů, bylo zjištěno, že více jak polovina tazatelů, kteří uvedli své bydliště je z Mostu (63 %), dále pak z Litvínova (8%), Chomutova (6%), Teplic (6%); téměř 5 % tazatelů bylo z Hamru a 3,5% z Meziboří.

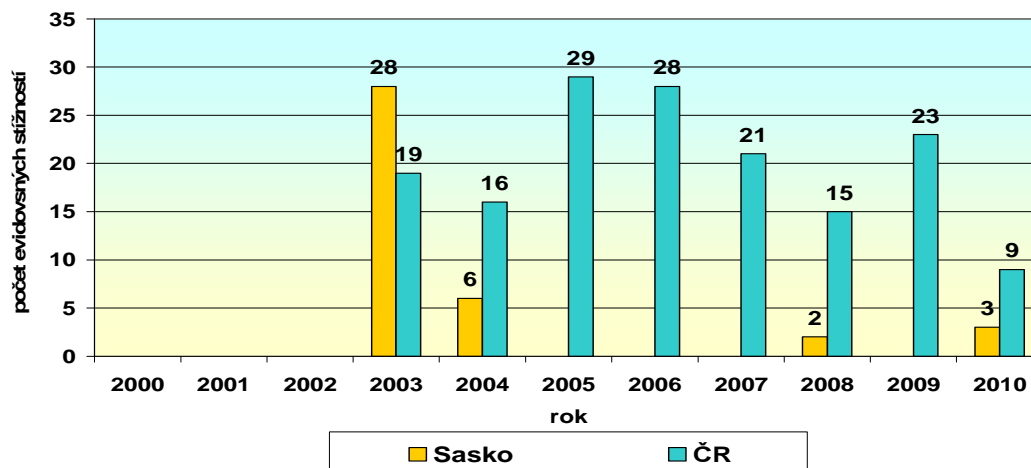
Přehled počtu dotazů podle jednotlivých míst bydliště ECM 2010

3.4.3 Stížnosti

V roce 2010 přijalo ECM 12 stížností – 9 z Mostu, Litvínova, Souše, Teplic, Loun a 3 ze Saska. Stížnosti se týkaly nejméně v 6 případech zápachu, hluk a pachu z hospodářských zvířat, zvýšené prašnosti a v jednom případě sousedem prováděné vrtání osinkocementových desek a prachu z nich. V případě saských stížností se jednalo 2x o zápach a 1x o zvýšené hodnoty SO₂. Za 10 let existence ECM se jedná o nejmenší počet stížností, jak je vidět z následujícího grafu:

Přehled stížnosti evidovaných v ECM v letech 2000-2010

Základní informace k podání stížnosti

V 07/2010 byla na webové stránky ECM přidána nová záložka Stížnosti, která obsahuje návody jak podat stížnost dle jednotlivých složek životního prostředí.

3.4.4 Zvyšování úrovně poskytovaných služeb

ECM zahájilo na Den Země poradenství k programu Zelená úsporám

Zelená úsporám

Do programu Ministerstva životního prostředí, administrovaného Státním fondem životního prostředí ČR a zaměřeného na úspory energie a obnovitelné zdroje energie v rodinných a bytových domech se ECM, jako přidružený člen Sítě ekologických poraden, zapojilo prostřednictvím výzvy „poradenství k programu Zelená úsporám“. V rámci tohoto programu ECM poskytlo celkem 139,75 bezúplatných hodin konzultací z různých oblastí – např. poradenství při vyplňování žádostí o dotace, orientační výpočty dosažitelnosti dotace apod. Poradenství probíhalo jak po telefonu, tak prostřednictvím elektronických dotazů nebo konzultací osobní návštěvou v ECM. V průběhu roku ECM realizovalo 2 semináře pro žadatele. Poradenství bylo poskytováno jak v prostorách městských úřadů v Mostě a Litvínově, tak prostřednictvím dvou seminářů. S koncem srpna 2010 bylo dočasně ukončeno přijímání žádostí pro panelové domy a na konci října 2010 bylo dočasně přerušeno i přijímání všech ostatních žádostí do tohoto programu a toto se projevilo výrazným poklesem počtu dotazů a zájmu o konzultace žádostí.

ECM zpracovalo Metodickou příručku pro učitele ve vazbě na odborné vzdělávání s názvem Životní cyklus odpadů ve vybraných hospodářských odvětvích

ECM zpracovává v rámci své odbornosti oponentní posudky odborných ročníkových a diplomových prací a umožňuje studentům středních a vysokých škol absolvování praxe a seznámení se s činností ekologického centra.

ECM motivuje veřejnost k třídění odpadů nejen prostřednictvím ekoporadenské praxe, publikací článků v regionálních médiích a vydáváním osvětových materiálů a publikací, ale také prakticky a to navázáním smluvního vztahu s firmou ASEKOL*, na základě kterého je umístěn před dveřmi ECM sběrný E-box pro zpětný odběr drobného elektrozařízení a použitých článků a baterií.

Ekoporadci ECM se zúčastnili v rámci zvyšování své odborné úrovně celkem 8 vzdělávacích akcí v oblasti odpadů, vod, ekologické výchovy a 2 exkurzí do průmyslových podniků.

ECM se zúčastnilo parlamentního semináře o zelené energetice

Hnutí DUHA, Calla a Heinrich Böll Stiftung Praha 1. prosince 2010 uspořádaly v Poslanecké sněmovně seminář "Chytrá podpora pro čistou energii - Jak by měl stát vylepšit podporu pro obnovitelné zdroje energie?". Semináře se zúčastnila také vedoucí ECM Ing. Milena Vágnerová.

ECM zorganizovalo vědomostní soutěž s ekologickou tematikou o AKTA U

Po dobu 8 týdnů, počínaje 01.11.2010, ve spolupráci s Mosteckým deníkem proběhlo 8 kol soutěže ECM o publikaci Akta U – Po stopách uhlí a záhadných únosů žab. Ekologická vědomostní soutěž probíhala u příležitosti končícího jubilejního 10. roku od založení ECM. Otázky se týkaly např. ekoznačení, biopotravin, ovzduší, rostlin, zvířat, odpadů, vody atd. Soutěž končila v pondělí 20.12.2010. Všichni výherci byly vyfotografováni, byl s nimi proveden rozhovor, předána publikace AKTA-U. O výhercích a soutěži byl zpracován článek, který byl otištěn v Mosteckém deníku.

4. Nejdůležitější události v roce 2010

Leden

Příručka

První týdny a měsíce roku ekoporadci ECM intenzivně pracovali na vytvoření Metodické příručky pro učitele středních odborných škol ve vazbě na odborné vzdělávání s názvem Životní cyklus odpadů ve vybraných hospodářských odvětvích a to včetně praktických výukových karet (Příručka).

Klub ekologické výchovy – valná hromada

Vedoucí ECM se v Praze zúčastnila valné hromady Klubu ekologické výchovy. KEV je profesní občanské sdružení, které soustřeďuje jednotlivé pedagogické pracovníky a zájemce o ekologické vzdělávání a výchovu (individuální členství) i školy a další instituce a organizace (kolektivní členství) zajímající se o ekologické (environmentální) vzdělávání a výchovu.

Únor

Příručka

Práce na učebnici o odpadech byla v únoru v plném proudu. Z iniciativy zadavatele došlo k některým změnám ve smlouvě. Původní termín předání zadavateli byl posunut z poloviny března do měsíce dubna.

Březen

workshop

Ve Schole Humanitas v Litvínově se konal první workshop projektu „Výzkum možností minimalizace organických škodlivin ve zdrojích pitných vod v Krušných horách“. Vedoucím partnerem projektu je Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i., ve Strnadlech, partnery projektu jsou Biologické centrum AV ČR, v.v.i., Povodí Ohře, s.p., Lesy ČR, s.p., a LTV, komunikačním partnerem je Euroregion Krušnohoří.

Duben

Zelená úsporám

Všichni zaměstnanci ECM absolvovali seminář Síť ekologických poraden (STEP) na téma programu Zelená úsporám. Seminář probíhal v Domě ochránců přírody v Praze. Debatu vedl Ing. Karel Srdečný, poradce v oblasti úspor energie společnosti EkoWATT, Centra pro obnovitelné zdroje a úspory energie.

Příručka

Byla dokončena Příručka, která by měla sloužit jako praktický nástroj a zároveň návod, jak zařadit environmentální výchovu a problematiku nakládání s odpady do jednotlivých předmětů v rámci praktické výuky. Metodická příručka je určena především pedagogům středních odborných škol jako pomůcka při zpracovávání Školního vzdělávacího programu v návaznosti na Rámcový vzdělávací program.

Návštěva z Holandska

Ing. Aleš Soukup, CSc. – vedoucí sekce vztahů s veřejností pro Českou rafinérskou a.s. představil ECM Arnoldu J. van der Post, který je od roku 2009 holandským členem představenstva Č. rafinérské a technickým ředitelem. Našeho mimořádného hosta zajímal hlavně způsob komunikace s chemickými závody, monitorování dat a předávání informací o ovzduší a situaci v průmyslových závodech veřejnosti.

Zahájení poradenství k programu Zelená úsporám

Ekologické centrum Most zahájilo poskytování poradenství k programu "Zelená úsporám" symbolicky právě na Den Země. Bezplatné poradenství probíhá nejen v kanceláři ECM, ale v určených dnech rovněž v prostorách Magistrátu města Mostu a Městského úřadu v Litvínově.

Květen

I. seminář Zelená úsporám

V učebně Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s. proběhl I. seminář programu Zelená úsporám pro veřejnost. Obsahem semináře byly především informace o podpoře úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů energie v obytných budovách.

Červen

II. seminář Zelená úsporám

Obsahem II. bezplatného semináře uspořádaného v sídle VÚHU bylo seznámení s konkrétními oblastmi podpory v rámci programu a s postupem při podání žádosti o dotaci.

Den otevřených dveří UNIPETROL RPA, s.r.o.

Tradiční Den otevřených dveří areálu společnosti UNIPETROL RPA, s.r.o., k němuž se připojila Česká rafinérská a další společnosti působící v areálu, připadl na sobotu 19. června. Na akci s bohatým programem se tentokrát představilo také ECM, které od roku 2000 monitoruje jak imisní situaci v regionu, tak nestandardní události právě v tomto areálu. V informačním stánku se zájemci mohli seznámit s některými výstupy desetileté činnosti ECM, např. s projektem „Chemie a životní prostředí“, multimediálními CD-ROMy, publikacemi Akta U, Poznej vetřelce, Máme to vychytané, Most – čisté město apod.

Září

Vzdělávání ekoporadců ECM

Mgr. Holubová se zúčastnila v Praze 1. semináře Cyklu seminářů EVVO – Jen informace nestačí (Sdružení Tereza) s tematikou Výuka v přírodě.

Říjen

Odchod vedoucí ECM

K 31.10.2010 odchází Ing. Hykyšová na její místo nastupuje Ing. Milena Vágnerová.

Vzdělávání ekoporadců ECM

Mgr. Holubová se zúčastnila v Praze 2. semináře z cyklu Cyklu seminářů EVVO – Jen informace nestačí (Sdružení Tereza) s tematikou Diskuzní techniky.

Exkurze do průmyslových podniků

Ekoporadkyně včetně obou vedoucích (odcházejí i nastupující) se vydaly na návštěvu kralupských chemických společností MERO ČR, a.s., ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s. a SYNTHOS Kralupy a.s., kde se seznámily s činnostmi výše uvedených podniků, poznaly pracovníky, s nimiž komunikují, a prohlédly si jednotlivé areály. Během exkurze načerpaly mnoho nových poznatků, které mohou využít a které jim pomohou zlepšit informování veřejnosti o dění v Areálu chemických výroby Kralupy (ACHV) a v MERO ČR, a.s. Uvedené podniky využívají kralupské ekocentrum k informování veřejnosti o plánovaných akcích na svém zařízení a stejně tak i o mimořádných událostech, které mají vliv na životní prostředí v jejich okolí.

Další exkurze ve stejné sestavě účastnic proběhla ve společnosti UNIPETROLU RPA, s.r.o., která využívá mostecké ekocentrum k informování veřejnosti o plánovaných akcích na svém zařízení a stejně tak i o mimořádných událostech, které mají vliv na životní prostředí v jejich okolí. V průběhu exkurze opět měly možnost získat mnoho nových informací, které využijí při informování veřejnosti o dění v průmyslových podnicích a případných nestandardních situacích.

Listopad

Vzdělávání ekoporadců ECM

V litvínovské Scholae Humanitas proběhlo jedno ze setkání účastníků projektu Nové cesty v ekologické výchově v Sasku a Čechách, kterého se zúčastnily ekoporadkyně ECM. Cílem projektu je snaha o získání většího povědomí o problematice ochrany přírody a krajiny v Krušných horách, regionálních problémech, vodním hospodářství či o problematice lesů Krušných hor.

Cyklus seminářů EVVO

Mgr. Holubová se zúčastnila v Praze 3. semináře z cyklu Cyklu seminářů EVVO – Jen informace nestačí (Sdružení Tereza) s tematikou Simulační hry. Simulaci opravdového problému v rámci hry má napomoci najít jeho řešení.

Vědomostní soutěž o AKTA U

Dne 1.11. byla při příležitosti končícího jubilejního 10. roku od založení Ekologického centra Most pro Krušnohoří byla ve spolupráci s Mosteckým deníkem vyhlášena soutěž o publikaci Akta U – Po stopách uhlí a záhadných únosů žab, kterou ECM vydalo v roce 2009.

Výukové programy "Chemie a životní prostředí"

Dnem 08.11. 2010 byl zahájen cyklus výukových programů „Chemie a životní prostředí. V následujících dvou měsících (až do konce prosince) probíhala výuka v modulech "Expert na životní prostředí" a "Bavlna nebo PES?" pro žáky 7.-9. tříd ZŠ a 1.-2. ročníků SŠ. Vzhledem k finanční podpoře UNIPETROLU RPA, s.r.o. Litvínov byly výukové programy realizovány zdarma. Jednalo se v součtu o 40 uskutečněných seminářů pro celkem 777 zúčastněných žáků.

Prosinec

„Chytrá podpora pro čistou energii“

Parlamentního semináře "Chytrá podpora pro čistou energii - Jak by měl stát vylepšit podporu pro obnovitelné zdroje energie?" se zúčastnila Ing. Milena Vágnerová.

Nové cesty ekologické výchovy v Sasku a Čechách

V Marienbergu se konala konference k rámcovému projektu Trinacionální sítě ekologické výchovy (TNU) Nové cesty pro ekologickou výchovu v Čechách a Sasku, již se zúčastnily 2 ekoporadkyně ECM. Celý název konference zněl: Projekt „Hornický region Krušnohoří“ jako záměr na světové dědictví UNESCO z kulturní, hornické a přírodně historické perspektivy a jeho význam pro ekologickou výchovu v Krušnohoří. Cílem projektu je kvalitativní zlepšení zařízení, která poskytují ekologické vzdělávání.

5. Rok 2010 v číslech

- Zodpověděli jsme rekordních **1639** dotazů, z toho bylo **1455** dotazů na stav ovzduší; nejvíce za 10 let existence ECM
- Strávili jsem celkem **393,8** hodin nad dotazy veřejnosti
- Informovali jsme celkem o **248** zprávách o nestandardních událostech v průmyslových podnicích
- Vydali jsme **28** tiskových zpráv.
- Poskytli jsem **20 x** informace nebo podklady pro článek redaktorům denního tisku
- Realizovali **40** bezplatných výukových programů, kterých se zúčastnilo **777** žáků z **5** středních a **9** základních škol Mostecka.
- Realizovali 6 výukových programů s příspěvkem, kterých se zúčastnilo **116** žáků a studentů ze **2** středních a **2** základních škol Mostecka
- Zapůjčili jsme **89** publikací z knihovny ECM
- Navštívili jsme (ekoporadkyně) **4** průmyslové podniky, abychom se něco dozvěděli o jejich činnosti v oblasti péče o životního prostředí.
- Zúčastnili jsme se **12ti** vzdělávacích národních i mezinárodních akcí, kde byla prezentována činnost ECM

6. Partnerství a regionální spolupráce

6.1 Sít' ekologických poraden České republiky

ECM je od roku 2004 přidruženým členem Sítě ekologických poraden České republiky (STEP). Pro zajištění minimální kvality poskytovaných poradenských služeb přijala Valná hromada STEP minimální standardy. Standardy jsou rozčleněny do 3 oblastí – požadavky na infrastrukturu (otevírací hodiny pro veřejnost, vybavení kanceláře, vyhrazená telefonní linka atd.), procesy (formy kontaktu, aktualizace webových stránek, registrace poskytnutých konzultací a jejich počet atd.), lidské zdroje (kvalifikace poradce, další vzdělávání poradce, publikační činnost atd.) Požadavky v dotčených oblastech ECM splňuje. Měřítkem naplnění cíle STEP je spokojenost klientů. Minimálním standardem v oblasti environmentálního poradenství je mimo jiné i počet poskytnutých konzultací - alespoň 300 evidovaných konzultací ročně. Toto ECM za rok 2010 více než 5 x překročilo

6.2 Euroregion Krušnohoří/Erzgebirge

Problematika ochrany životního prostředí je náplní práce ECM v komisi životního prostředí. V rámci komise se ECM zabývá posuzováním přeshraničních projektů podávaných v rámci programu Cíl 3 do Fondu malých projektů.

6.3 Hospodářská a sociální rada Mostecka

Problematikou ochrany životního prostředí v regionu se ECM zabývá v rámci svého aktivního působení v komisi životního prostředí Hospodářské a sociální rady Mostecka.

7. Zapojení do výzkumu

ECM je samostatným odborným útvarům Výzkumného ústavu pro hnědé uhlí a.s. Toto začlenění umožňuje nejen využívat v případě potřeby akreditované zkušební laboratoře a dalších odborných útvarů, ale také se zapojit do řešení výzkumných úkolů. V roce 2010 byla Ing. Hykyšová a poté i Ing. Vágnerová zapojeny do výzkumných úkolů souvisejících s řešením problematiky užití uhlí a také vlastností hmot dotčených těžbou a užitím uhlí a jejich vlivu na životní prostředí v regionu.

8. Financování

Náklady	Kč v tis.
Materiál	15,5
Energie	
Opravy	
Cestovné	3,3
Ostatní služby (telefony, internet)	84,8
Mzdové náklady	1055,0
SZP	358,7
Odpisy	
Rezervy a opravné položky	28,2
Ostatní provozní náklady	6,3
PRVOTNÍ NÁKLADY CELKEM	1551,8
Správní režie	625,0
Reprografie	8,5
Překlady	
Autodoprava	3,9
DRUHOTNÉ NÁKLADY CELKEM	637,4
NÁKLADY CELKEM	2189,2
ZISK	-88,3

Výnosy	Kč v tis.
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ a.s.	300,0
UNIPETROL RPA, s.r.o.	360,0
Coal Services a.s.	300,0
Severočeské doly a.s.	300,0
CELIO, a.s.	80,0
Město Litvínov	84,0
Statutární město Most	85,7
VÝNOSY Z DLOUHODOBÝCH SMLUV	1509,7
Metodická příručka pro pedagogy SŠ	425,0
UNIPETROL RPA, s.r.o.- realizace výukových programů	100,0
Zelená úsporám	44,0
Prodej publikací (AKTA U, CD Chemie a ŽP atd.)	9,3
Realizace výukových programů (např. Zelené nakupování)	5,4
Organizace odborných seminářů	7,5
VÝNOSY Z JEDNORÁZOVÝCH ZAKÁZEK	591,2
VÝNOSY CELKEM	2100,9

Stejně jako v roce 2009 pravidelné příjmy z dvoustranných smluv představovaly v roce 2010 celkem 1509,7 tis. Kč. Na podpoře činnosti ECM se tak podílí v současné době 2 města a pět podnikatelských subjektů podnikajících v regionu působnosti ECM v těžebním, rafinérsko-petrochemickém odvětví a v oblasti skládkování odpadů.

Kromě výnosů z dlouhodobých smluv se podařilo rozpočet ECM v roce 2010 navýšit o příjmy:

a) 425 tis. Kč

ECM se významnou měrou podílelo na zpracování Metodické příručky pro pedagogy ve vazbě na odborné vzdělávání s názvem Životní cyklus odpadů ve vybraných hospodářských odvětvích

b) 100 tis. Kč

ECM realizovalo za podpory UNIPETROL RPA, s.r.o. jednorázovou zakázku - celkem 40 výukových seminářů na téma Chemie a životní prostředí

- c) 44 tis. Kč
ECM se účastnilo projektu Zelená úsporám a to prostřednictvím poskytování poradenství, kde cílovou skupinou projektu jsou zájemci a potencionální žadatelé o podporu z programu Zelená úsporám se zaměřením na městské prostředí a regiony Program Zelená úsporám vyžaduje většinou osobní kontakt poradce s klientem. ECM poskytlo v roce 2010 celkem 139,75 hodin a patřilo do doby pozastavení programu ke dni 31.10.2010 k jedné z neaktivnějších poraden zapojených do projektu.
- d) 9,3 tis. Kč
Tato částka byla získána prodejem publikací, které vytvořilo ECM (AKTA U, Máme to vycytané, CD Chemie a životní prostředí, Poznej vetfelce)
- e) 5,4 tis. Kč
ECM pokračovalo tak jako v předešlých letech v realizaci výukových programů např. Zelené nakupování
- f) 7,5 tis. Kč
ECM v 02/2010 zorganizovalo a odborně zastřešilo seminář Omezování průmyslového znečišťování a snižování envi. rizik.

V nákladových položkách tvořily největší část mzdové náklady a dále správní režie. Ve mzdových nákladech není započítána mzda vedoucí ECM, která byla v případě Ing. Hykyšové i Ing. Vágnerové čerpána z výzkumných úkolů, na kterých se bývalá i současná vedoucí ECM podílí.

I přes veškerou snahu týmu ECM hospodaření za rok 2010 skončilo se ztrátou 88,3 tis. Kč.

Poděkování

Činnost Ekologického centra Most pro Krušnohoří byla možná díky finanční a informační podpoře společností:

ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s.
UNIPETROL RPA, s.r.o.
Coal Services a.s.
Severočeské doly a.s.
CELIO a.s.
Statutární město Most
Město Litvínov
Výzkumný ústav pro hnědé uhlí a.s.
Český hydrometeorologický ústav
Zdravotní ústav Most
Povodí Ohře, státní podnik

KDE NÁS NAJDETE

Ekologické centrum Most
 pro Krušnohoří
 Výzkumný ústav pro hnědé uhlí a.s.
 Budovatelů 2830
 434 37 MOST
Zelený telefon: 800 195 342
 Tel. a fax: 476 703 992
 E-mail: ecmost@vuhu.cz
 Web: www.ecmost.cz
 Facebook: [Ekologické centrum Most](https://www.facebook.com/Ekologické-centrum-Most)

